„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába."

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

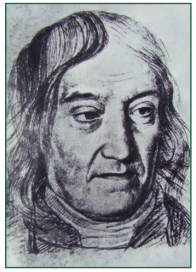

BOLYAI FARKAS

2026/27.
KÖRZETI FORDULÓ
12. OSZTÁLY

BOLYAI JÁNOS

A rendezvény fővédnökei:
Prof. Dr. FREUND TAMÁS akadémikus, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:
MARTON ÁGOTA FLÓRA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:
KEREKES BARNABÁS középiskolai tanár
KAPOSINÉ BODÓ ANNA középiskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetői:
CSUKA RÓBERT villamosmérnök
LŐRINCZ RÉKA ERZSÉBET középiskolai tanár

A verseny megálmodója:
NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

http://www.bolyaiverseny.hu/magyar912

A feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

1. Helyesen, illetve helyesírási hibával soroltunk fel szavakat. Azokat a kifejezéseket jelöljétek meg, amelyek megfelelnek a helyesen írt szavak valamelyikének!

fertály, avítt, korhely, arhívum, kvártély

(A) *lump* **(B)** *irattár* **(C)** *ingovány* **(D)** *negyed* **(E)** *ósdi*

2. Mely szavak, szóalakok anagrammája lehet azonos alakú szó (akár toldalékos szóalak)? Például: *ökröt → török* (népnév és ragozott igealak).

(A) *remek* **(B)** *távra* **(C)** *tatuk* **(D)** *tűrsz* **(E)** *telve*

3. Mi igaz az alábbi mondatra, illetve a mondat szavaira?

A büszke, brezinai bacsa a híres akol ezer juháért sem bírta volna odaadni szeretett Anikáját a Bécsből jött ifjú hercegnek.

(A) *Az állítmány két szóból áll.* **(B)** *A mondat tartalmaz igeneveket.*

(C) *Mindegyik határozó ragos főnév.* **(D)** *Mindkét tárgynak van bővítménye.*

(E) *A mondatban pontosan hét jelző van.*

4. Jelöljétek meg az igaz állításokat!

(A) *Gárdonyi regényének hőse, Zéta a catalaunumi csatában kitűnik bátorságával, ezért felszabadítják.*

(B) *Lucifer különböző szerepekben ott van Ádám mellett Az ember tragédiájának mindegyik történelmi színében.*

(C) *Móricz Zsigmond a Nyugat és a Kelet Népe című folyóiratoknak egyaránt főszerkesztője volt.*

(D) *Pongrácz gróf Mikszáth Kálmán Beszterce ostroma című regényében a vár „úrnőjét”, Estellát egy cirkuszi társulattól vásárolta.*

(E) *Kosztolányi regényében Édes Anna azért nem megy Báthory úrhoz feleségül, mert valójában Patikárius Jancsit szereti.*

5. Arany-balladákból idézünk. Mely idézett műveknek van női címszereplőjük?

(A) *S ujjonganak mindannyian: „Uj híd! avatni mind! vigan.”*

(B) *Fehér leple foszlányait / A szilaj hab elkapdossa.*

(C) *Akinek azt mondja: kár! / Nagy baj éri és nagy kár…*

(D) *De vakmerőn s hivatlanúl / Előáll harmadik…*

(E) *Jó Budavár magas / Tornyán az érckakas / Csikorog élesen.*

6. Mely kifejezéseket lehet külön is, és egybe is írni?

(A) *e körül* **(B)** *ne mulass* **(C)** *tudni illik* **(D)** *jól esett* **(E)** *nagy ember*

7. Mely hiányos szavak, szóalakok egészíthetők ki egy zöngés-zöngétlen mássalhangzópár tagjaival? Például: *ra_ → rag, rak.*

(A) *_eje* **(B)** *le_ér* **(C)** *_épesít* **(D)** *ké_en* **(E)** *ke_epce*

8. Azokat a képzett szavakat jelöljétek meg, amelyek szerepelnek Ady Endre *Góg és Magóg fia vagyok én…* című versében!

(A) *híres* **(B)** *betörnöm* **(C)** *sírva* **(D)** *dalos* **(E)** *szárnyakon*

9. Milyen költői eszközökre van példa az alábbi idézetben?

"Szurok Á! hó É! rőt I! zöld Ú! kék Ó! - csak egyszer
Lehessek titkotok mind elbeszélni bátor!"

(A) *soráthajlás* **(B)** *inverzió* **(C)** *szinesztézia*

(D) *szinekdoché* **(E)** *oximoron*

10. Mely szavak tölthetik be valamilyen határozó szerepét egy mondatban?

(A) *nyakra-főre* **(B)** *örömében* **(C)** *leghamarabb*

(D) *futni* **(E)** *kutyafuttában*

11. Mely versek szerzője tartozik a Nyugat első nemzedékéhez?

(A) *Kertész leszek* **(B)** *Esti Kornél éneke* **(C)** *A lírikus epilógja*

(D) *Húsz év múlva* **(E)** *Sem utódja, sem boldog őse…*

12. Szólások jelentését adtuk meg. Mely szinonimákhoz, körülírásokhoz tartozhat olyan szólás, amelyben valamilyen szín neve szerepel?

(A) *féltékenység* **(B)** *durván, erősen megszid*

(C) *nemesi, előkelő származású* **(D)** *nehéz helyzetet sikeresen megold*

(E) *túl pesszimista, a helyzetet rossznak ítéli*

13. Egy nyelvemlékünk olvasatából közlünk egy részletet. Jelöljétek meg a vele kapcsolatos igaz állításokat!

„Ës vimádjok szent Pétër urat, kinek adot hatalm oudania ës këtnië, hogy oudja mënd ű bűnét!”

(A) *A részlet a második ismert szövegemlékünkből származik a 13. századból.*

(B) *A szöveget tartalmazó kódexet az Országos Széchényi Könyvtár őrzi.*

(C) *A részletben két felszólító módú igealak is található.*

(D) *Az idézett mondat tartalmaz kötőszót, igenevet és névmást.*

(E) *A részletben van példa képzőre, jelre és ragra is.*